

DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2025.58.330996>

УДК 339.543(477)(075)

В. В. Качан, канд. юрид. наук

Начальник митного поста «Західний» Київської митниці

вул. Дніпроводська, 1А, Київ, 04077, Україна

e-mail: vvas.kachan@gmail.comORCID iD: <https://orcid.org/0009-0007-0243-4872>

ПРОГРАМНЕ РЕГУЛЯТИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті визначено та охарактеризовано систему програмних документів у сфері модернізації публічного адміністрування митної справи України на шляху його адаптації до міжнародних стандартів і реалізації державної митної політики. Також ураховано новачки цифровізації та автоматизації митних процедур з метою їх ширшого впровадження у роботу митних органів України та суб'єктів, що безпосередньо залучені до переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон. Актуальність тематики дослідження обумовлено впровадженням позитивного досвіду оновлення підходів до здійснення митних формальностей та системи публічного адміністрування митної справи в Україні у цілому на шляху до очікуваного членства в Європейському Союзі. Завданням статті є вироблення пропозицій щодо оновлення програмного регулювання державної митної політики та розвитку митної справи в Україні. Автором проаналізовано Довгостроковий національний стратегічний план цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації Держмитслужби, Стратегію інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року, Антикорупційну програму Державної митної служби України на 2023-2025 роки, Національну стратегію доходів до 2030 року та Національну економічну стратегію на період до 2030 року. Запропоновано низку змін та доповнень до них з урахуванням: прогресу технічних інновацій та важливості кіберзахисту масивів даних, зменшення впливу людського фактора і протидії корупційним викликам із забезпеченням досягнення встановлених KPIs працівників митниці, необхідності запровадження системи моніторингу виконання означених у програмних документах цілей та принципів доброго урядування, урахування викликів та загроз воєнного стану, завдань повоєнного відновлення, а також входження до глобальних та регіональних інтеграційних утворень для обміну досвідом та реалізації кращих практик адміністрування митної справи, налагодження міжінституційної взаємодії.

Ключові слова: митниця, митна політика, програмне регулювання, оновлення, євроінтеграція, митне законодавство, добре урядування.

Постановка проблеми. Митна політика держави, спрямована на захист митних інтересів та забезпечення митної безпеки, регулювання зовнішньої торгівлі, захист внутрішнього ринку, розвиток національної економіки та її інтеграцію до світового господарства (ст. 5 Митного кодексу України [1]), є динамічним механізмом публічного управління, правничий базис якого формує система внутрішнього законодавства, міжнародно-правових угод та загальних принципів взаємодії держав у межах інтеграційних утворень, підтримки національних або регіональних товаровиробників і примусових заходів для їх захисту. Зважаючи на

виклики глобалізації, трансформацію геоелекономічних процесів і потреби після-воєнного відновлення України, ефективне програмне регулювання митної політики набуває стратегічного значення. Йдеться не лише про технічне адміністрування митних процедур, а й про комплексне планування та реалізацію державної митної політики, що має забезпечувати баланс між лібералізацією торгівлі, фінансовими інтересами держави та протидією митним правопорушенням. У цьому контексті особливо актуальним є дослідження програмного підходу до регулювання митної політики як інструменту, що забезпечує цілеспрямовану, системну та передбачувану трансформацію митної системи відповідно до національних пріоритетів і міжнародних зобов'язань України. У контексті євроінтеграційного курсу України, гармонізація митної політики з правом Європейського Союзу потребує не лише адаптації законодавства, але й програмного переосмислення цілей, завдань та інструментів митного регулювання. Зміни у міжнародному торговельному середовищі, зокрема тенденції до регіоналізації, протекціонізму та цифровізації, вимагають від держави оперативного реагування через ефективне планування та регулювання митної політики. Водночас потреба у прозорості, прогнозованості та результативності як державного управління (адміністрування) у цілому, так й внутрішньої організації функціонування митної системи обумовлює доцільність розроблення і реалізації чітко структурованих стратегічних програмних документів у сфері митної справи із забезпеченням ефективного механізму моніторингу досягнення встановлених цілей, оптимального використання технічних інновацій та надійного захисту програмних продуктів від несанкціонованих протиправних втручань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади формування та реалізації митної політики України, а також її правового забезпечення закладені у наукових розробках Г. Бобрижної, А. Дзюбинського, Є. Додіна, С. Іванова, Т. Караваєва, Н. Калуги, С. Ківалова, Б. Кормича, О. Кузьміна, Ю. Кунєва, А. Мазура, О. Мельника, Н. Мережко, О. Мосякіної, І. Панова, П. Пашка, А. Тодощука, О. Черкунова, О. Шегинського, О. Федотова та інших. Проте аспекти програмного регулювання митної політики України в їх працях розглядалися фрагментарно та об'єктивно не могли зазнати системного опрацювання, оскільки більшість розробок передували появі відповідних документів або їх оновлених та діючих на теперішній час редакцій. У зв'язку з цим, **мета статті** полягає у визначенні та аналізі сучасного програмного регулятивного середовища митної політики України і формулюванні пропозицій щодо його модернізації.

Виклад основного матеріалу. З урахуванням сучасних тенденцій цифровізації та позитивного досвіду впровадження інноваційних програмних рішень у роботу митниці на початку 2024 р. Комітетом з управління інформаційними технологіями у системі управління державними фінансами був затверджений та введений у дію наказом Міністерства фінансів України Довгостроковий національний стратегічний план цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації Державної митної служби України (далі – Держмитслужба) [2]. План базується на Багаторічному стратегічному плані електронної митниці ЄС (MASP-C) і передбачає поетапне впровадження електронної митниці, включаючи бізнес-аналіз, розробку технічних специфікацій та інтеграцію з зовнішніми системами. Його розроблено у контексті підготовки України до вступу до Єв-

ропейського Союзу (далі – ЄС) та виконання Угоди про асоціацію [3], зокрема Додатку XV, який передбачає гармонізацію митних процесів з європейськими стандартами. Головною метою Стратегічного плану є формування «дорожньої карти» цифрової трансформації та розвитку Держмитслужби для забезпечення якісно нових зручних, надійних та прискорених процесів митної справи в Україні, яка базується на передових міжнародних практиках та рекомендаціях (абзац 7 частини 1 «Мета»). У цілому документ характеризується новачійним характером, передбачає низку організаційних заходів з впровадження безпаперових процедур, принципів кіберзахисту та побудови надійних і сучасних ІТ-систем митниці. Основою Стратегічного плану визначено сервісно-орієнтовну архітектуру, централізоване впровадження єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів, гармонізований інтерфейс із ЄС і Єдине вікно для міжнародної торгівлі. Особливу увагу приділено забезпеченню кібербезпеки, включаючи запис та відстеження історії запитів на внесення змін до даних, захист від несанкціонованого доступу та забезпечення неможливості зміни інформації та документів, наданих користувачами з використанням кваліфікованого електронного підпису. Очікується, що реалізація плану сприятиме боротьбі з корупцією та шахрайством шляхом впровадження прозорих та ефективних ІТ-систем. Як представляється, з метою кращого досягнення цілей Стратегічного плану доцільним буде запровадження механізмів регулярного моніторингу та оцінки ефективності його впровадження для забезпечення своєчасного виявлення та вирішення проблем, забезпечення належного навчання та підвищення кваліфікації працівників митних органів для ефективного використання нових ІТ-систем з приділенням особливої уваги кіберзахисту як самого програмного забезпечення, так й процедур його використання, залучення представників бізнесу до обговорення та тестування нових цифрових рішень для врахування їхніх потреб і забезпечення зручності та безпечності користування системами, а також передбачення можливості адаптації плану до змін у технологічному середовищі та законодавстві для підтримання його актуальності упродовж періоду реалізації.

Наступним програмним документом є Стратегія інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 687-р [4]. Її також розроблено на виконання національних зобов'язань з імплементації Угоди про асоціацію та з метою забезпечення розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і міжнародної торгівлі, сприяння переміщенню осіб і товарів через державний кордон України та належної його захищеності. Стратегія передбачає тісну співпрацю між різними державними органами, включаючи Міністерство внутрішніх справ, Державну прикордонну службу, Державну митну службу та інші, для забезпечення ефективного управління кордонами, урахує принципи інтегрованого управління кордонами ЄС, сприяючи гармонізації українських процедур з європейськими вимогами. Також документом передбачається впровадження сучасних інформаційних технологій для оптимізації контрольних формальностей та спрощення перетину кордону, створюється необхідний організаційно-правовий базис для протидії транскордонній злочинності, нелегальній міграції та іншим загрозам національній безпеці України, а також формується низка умов для безпечного та ефективного переміщення товарів і осіб через державний кордон. При цьому, зважаючи на

завершення реалізації Стратегії у поточному році, необхідно є розробка нового документа, розрахованого на період до 2030 року та такого, що урахувуватиме наступні аспекти: нові виклики та загрози як періоду воєнного стану (безпекові, криміногенні, у т.ч. пов'язані з кіберзлочинами та несанкціонованим доступом до масивів даних, тощо), так й перспектив повоєнного відновлення (пожвавлення переміщення через кордони фізичних осіб, гуманітарної допомоги тощо); побудову системи ефективного моніторингу досягнення цілей Стратегії; урахування пропозицій громадян, громадських формувань, бізнесу тощо з метою удосконалення прикордонних сервісів та відповідної інфраструктури; а також оптимізацію міжвідомчої взаємодії та координації зусиль залучених органів для забезпечення узгодженості дій та обміну інформацією.

Необхідно відзначити, що оновленню через вплив терміну реалізації та урахування нових корупційних ризиків підлягає також Антикорупційна програма Державної митної служби України на 2023-2025 роки, затверджена наказом Державної митної служби від 31 травня 2023 р. № 236 [5] та спрямована на удосконалення системи запобігання та протидії корупції в митних органах, забезпечення прозорості, доброчесності та зниження корупційних ризиків в їх діяльності. Програма має комплексний характер та охоплює засади антикорупційної політики; оцінювання корупційних ризиків; навчання, заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування та моніторингу, оцінку виконання і перегляду Програми (Преамбула Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2023-2025 роки).

Крім іншого, документом передбачено впровадження механізмів забезпечення відкритості діяльності митних органів, зокрема через публічне звітування та доступ до інформації, проведення навчальних заходів для працівників митної служби з метою формування нульової толерантності до корупції та створено можливості для громадян повідомляти про випадки корупції через спеціальні канали зв'язку, що сприяє підвищенню ефективності антикорупційних заходів. Слід відзначити, що у Державній антикорупційній програмі, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. № 220 [6], підкреслюється відсутність прозорості та ефективності митних органів і надмірні дискреційні повноваження працівників у якості ключових проблем у митній та податковій сферах (розділ 2.3.1). Ці проблеми мають бути вирішені до завершення 2025 року і для цього вже вжито низку заходів: оцінка корупційних ризиків за участю громадськості та розробка Антикорупційної програми для Державної митної служби. Деякі заходи наразі впроваджуються, включаючи інтелектуальні системи для аналізу ефективності митних операцій, зокрема у сфері посилення захисту прав інтелектуальної власності та вдосконалення бізнес-процесів. Однак станом на травень 2025 року ряд заходів ще не впроваджено або перебуває у процесі виконання, зокрема визначення та закріплення повноважень органу громадського контролю за поточною діяльністю Державної митної служби та організація опитувань громадською радою при Державній митній службі у співпраці з бізнес-асоціаціями. Ці опитування оцінюватимуть ефективність роботи митних органів з точки зору посадовців та суб'єктів господарювання [7].

Поряд із цим, при оновленні Антикорупційної програми Державної митної служби України можуть бути ураховані наступні аспекти: визначення ключових

показників ефективності (key performance indicators, далі – KPIs) для працівників митних органів, на що було звернено увагу у роботі О. Черкунова з підкресленням того, що модернізація методів оцінки з використанням KPIs, сформованих на основі міжнародних митних стандартів та рекомендацій має потенціал для підвищення прозорості та підзвітності Державної митної служби, що очікувано покращить процеси управління та щоденну діяльність [8]; розширення взаємодії з іншими державними та наддержавними інституціями та партнерами для обміну досвідом та кращими практиками у сфері запобігання корупції; цифровізація та автоматизація процесів, використання переваг програмних методів обробки інформації з формування аналітичних матеріалів і виявлення найбільш уразливих секторів та напрямків функціонування митних органів.

Національна стратегія доходів до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1218-р [9], визначає бачення трансформації фіскальної системи України, орієнтованої на стійке зростання доходів бюджету, справедливості оподаткування та ефективності адміністрування. У структурі документа митній сфері приділено окрему увагу, зокрема у розділах, що стосуються зміцнення спроможності Державної митної служби, цифровізації, інтеграції з ЄС та боротьби з контрабандою. У Вступі до документа відзначається, що він є «дорожньою картою реформування податкової та митної системи, а також удосконалення процедур податкового та митного адміністрування, яка необхідна для забезпечення потенціалу задоволення фіскальних потреб у середньостроковій перспективі. Вона також підтримує економічне зростання через зменшення нерівності та неефективності в політиці та адмініструванні доходів. ... Для того, щоб національна стратегія доходів була ефективною та успішною, вона повинна мати широку підтримку та політичну волю. Національна стратегія доходів втілює стратегію фінансування видаткових потреб і забезпечення фіскальної стабільності у керований і сталий спосіб на противагу довільним і непослідовним реформам». За аналогією з іншими стратегічними програмними документами, Національною стратегією доходів сприйнято тенденції цифровізації, електронних сервісів та автоматизації, підкреслено важливість посилення кадрової та інституційної спроможності з формуванням системи KPIs для співробітників, а також гармонізації з європейським митним законодавством і протидії тінізації торгівлі. При цьому, зважаючи на поточні тенденції розвитку митного адміністрування з використанням інноваційних технологій, а також важливість синергії зусиль уповноважених суб'єктів, що спрямовані на оптимізацію управління бюджетними надходженнями та з урахуванням у цьому провідної ролі митниці, доцільним є виокремлення та розробка підстратегії митної політики у рамках реалізації Національної стратегії доходів з уточненням механізмів взаємодії з уповноваженими органами для міжвідомчої координації у сфері протидії економічним правопорушенням; розширення переліку цифрових інструментів та ініціатив для оптимізації роботи митних органів з доданням можливостей використання блокчейн-технологій, управління великими обсягами даних, а також штучного інтелекту для системи управління ризиками, особливо урахуваючи приєднання України до Рамкової конвенції Ради Європи про штучний інтелект, права людини, демократію та верховенство права [10], а також убезпечення від кіберризиків.

Національна економічна стратегія на період до 2030 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 [11], будучи комплексним документом, як й Національна стратегія доходів до 2030 року, передбачає низку перетворень у сфері державної митної політики і, за аналогією з іншими стратегіями її модернізації, сфокусована на впровадженні інновацій, пов'язаних з гармонізацією з митним законодавством ЄС, подальшій усеохопній цифровізації митних процедур для підвищення їх ефективності та прозорості через автоматизацію та уникнення ризиків дії людського фактора, окреслює завдання щодо посилення контролю та зменшення обсягів нелегальної торгівлі через вдосконалення митного адміністрування, а також акцентує увагу на підвищенні професійного рівня працівників митних органів для забезпечення ефективного виконання нових функцій. Напрямами можливих кроків щодо її оновлення можуть стати: ширше впровадження принципів доброго урядування для оновлення підходів до формування системи митного адміністрування, конкретизація результатів реалізації «митного компонента» економічної політики держави із встановленням відповідних KPIs поряд із забезпеченням можливостей, яких надають інноваційні інформаційно-комунікаційні технології у сфері оптимізації поточної роботи, управління ризиками та аналітики.

Висновки і пропозиції. Таким чином, характеристика програмного регулятивного середовища митної політики України засвідчила його спрямованість на урахування провідних тенденцій оновлення систем публічного адміністрування митної справи, спрямованість на виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію з ЄС та поступове наближення до кращих практик управління митним напрямком державної економічної політики. Аналіз програмних документів довгострокового планування розвитку митної справи дозволив виробити ряд пропозицій для сприяння кращому впровадженню устояних та орієнтованих на технічний прогрес рішень, що передбачають: 1) важливість кіберзахисту масивів даних, зменшення впливу людського фактора і механізми протидії корупційним викликам із забезпеченням досягнення встановлених KPIs працівників митниці; 2) необхідність запровадження системи моніторингу виконання означених у програмних документах цілей та принципів доброго урядування; 3) урахування викликів та загроз воєнного стану, завдань повоєнного відновлення, а також: 4) входження до глобальних та регіональних інтеграційних утворень для обміну досвідом та реалізації кращих практик адміністрування митної справи і 5) налагодження між-інституційної взаємодії. У цьому контексті особливої ваги набуває розроблення цілісної та взаємопов'язаної системи програмного супроводу державної митної політики, яка буде здатною забезпечити її адаптивність до динамічних змін у міжнародному торговельному середовищі, урахуватиме геополітичні зміни, безпекові виклики та гарантує ефективну інтеграцію у європейський правовий простір.

Список використаної літератури

1. Митний кодекс України. 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
2. Про реалізацію рішення Комітету з управління інформаційними технологіями у системі управління державними фінансами: Наказ Міністерства фінансів України.

- їни від 9 лютого 2024 р. № 63. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Наказ_№63_від_09_02_2024.PDF.
3. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part, 2014. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_international/2014/295/oj/eng.
 4. Про схвалення Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 687-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/687-2019-p#Text>.
 5. Про затвердження Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2023-2025 роки: Наказ Державної митної служби України від 31 травня 2023 р. № 236. URL: <https://customs.gov.ua/en/antikorupsiina-programa>.
 6. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. № 220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-p#Text>.
 7. Problem 2.3.1. Insufficient transparency and effectiveness of customs authorities, excessive discretionary powers of customs officers. URL: <https://dap.nazk.gov.ua/en/cardproblem/36/>
 8. Cherkunov O. Assessing the Effectiveness of Ukrainian Customs Service Personnel: A Perspective on KPI Implementation. Lex Portus. 2025. Vol. 11(1). P. 36-45. URL: <https://doi.org/10.62821/lp11103>.
 9. Про схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1218-р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Національна_стратегія_доходів_2030.pdf.
 10. Safe AI for millions of Ukrainians: Ukraine signs framework convention on artificial intelligence and human rights. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/bezpechnyi-shidlia-milioniv-ukraintiv-ukraina-pidpysala-ramkovu-konventsiiu-pro-shtuchnyi-intelekt-ta-prava-liudyny>.
 11. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/179-2021-p?lang=uk#Text>.

References

1. Customs Code of Ukraine. 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> [in Ukrainian].
2. On the implementation of the decision of the Committee on Information Technology Management in the public finance management system: Order of the Ministry of Finance of Ukraine on 9 February 2024 No. 63. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Наказ_№63_від_09_02_2024.PDF [in Ukrainian].
3. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part, 2014. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_international/2014/295/oj/eng
4. On approval of the Integrated Border Management Strategy for the period until 2025: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on 24 July 2019 No. 687-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/687-2019-p#Text> [in Ukrainian].
5. On approval of the Anti-Corruption Program of the State Customs Service of Ukraine for 2023-2025: Order of the State Customs Service of Ukraine in 31 May 2023 No. 236. URL: <https://customs.gov.ua/en/antikorupsiina-programa> [in Ukrainian].
6. On approval of the State Anti-Corruption Program for 2023-2025: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on 4 March 2023 No. 220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-p#Text> [in Ukrainian].
7. Problem 2.3.1. Insufficient transparency and effectiveness of customs authorities, excessive discretionary powers of customs officers. URL: <https://dap.nazk.gov.ua/en/cardproblem/36/>
8. Cherkunov, O. (2025). Assessing the Effectiveness of Ukrainian Customs Service Personnel: A Perspective on KPI Implementation. Lex Portus, 11(1), 36-45. <https://doi.org/10.62821/lp11103>
9. On approval of the National Revenue Strategy until 2030: Order of the Cabinet of Minis-

ters of Ukraine on December 27 2023 No. 1218-r. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Національна_стратегія_доходів_2030.pdf [in Ukrainian].

10. Safe AI for millions of Ukrainians: Ukraine signs framework convention on artificial intelligence and human rights. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/bezpechnyi-shidlia-milioniv-ukraintsiv-ukraina-pidpysala-ramkovu-konventsiiu-pro-shtuchnyi-intelekt-ta-prava-liudyny>
11. On approval of the National Economic Strategy for the period until 2030: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on 3 March 2021 No. 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/179-2021-п?lang=uk#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла 15.05.2025 р.

V. V. Kachan, PhD

"Zahidnyi" Customs Post of the Kyiv Customs

1A Dniprovodska St, Kyiv, 04077, Ukraine

e-mail: vvas.kachan@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0007-0243-4872>

PROGRAM REGULATORY ENVIRONMENT OF CUSTOMS POLICY OF UKRAINE

Summary

The article identifies and characterizes the system of program documents in the sphere of modernization of public administration of customs on the way of its adaptation to the international standards and the implementation of state customs policy. Also, the innovations of digitalization and automation of customs procedures have been taken into account with the purpose of their wider introduction into the work of customs authorities of Ukraine and subjects are directly involved in the movement of goods and means of transport across the customs border. The relevance of the research topic causes to the introduction of positive experience in updating approaches to the implementation of customs formalities and the system of public administration of customs in Ukraine as a whole on the way to the expected membership in the European Union. The methodological basis of the research is formed by general scientific and special legal methods of scientific knowledge (dialectical, analysis and synthesis, scientific abstraction, forecasting). The purpose of the article is to develop proposals for updating the program regulation of the state customs policy and the development of customs in Ukraine. The Long-Term National Strategic Plan for Digital Development, Digital Transformations and Digitalization of the State Customs Service, the Strategy for Integrated Border Management for the Period until 2025, the Anti-Corruption Program of the State Customs Service of Ukraine for 2023-2025, the National Revenue Strategy until 2030 and the National Economic Strategy for the Period till 2030 have been analyzed by the author. A number of changes and additions have been proposed to them, taking into account: the progress of technical innovations and the importance of cyber protection of data arrays, reducing the impact of human factor and countering corruption challenges while ensuring the achievement of the established KPIs of customs officers, the need to introduce a system of monitoring the implementation of the goals and principles of good governance, specified in the program documents, taking into account the challenges and threats of martial law, the tasks of post-war recovery, as well as entry into global and regional integration formations for the exchange of experience and implementation of the best practices in administration of customs, the establishing inter-institutional interaction.

Key words: customs, customs policy, program regulation, renewal, European integration, customs legislation, good governance.